

PINKSTERGELOVIGEN EN KATHOLIEKEN IN DIALOOG OVER DE DOOP Verslag 13e dialoogbijeenkomst

"Het is bedenkelijk dat men in de Kerk een wijze van dooptoediening die als grensgeval principieel mogelijk is, tot het praktische normale geval gemaakt heeft. Daarom moet kinderdoop niet als de ideale vorm van de dooptoediening gelden". Dit zei Mgr. dr. Ben Janssens, pastoor in Bingelrade, tijdens de 13e dialoogbijeenkomst van rooms-katholieken en vertegenwoordigers van de Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten (VPE). Hiermee citeerde hij niemand minder dan Walter Kasper die tegenwoordig kardinaal is en hoofd van de Pauselijke Raad voor de Eenheid van de christenen.

NOOIT KLAAR

Pastoor Janssens, docent systematische theologie aan de priesteropleidingen van de bisdommen Roermond en 's-Hertogenbosch, betoogde dat in de Bijbel geloof en doop bij elkaar horen: "Geloof en doop zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Geen doop zonder geloof en omgekeerd geen geloof zonder doop." Tussen geloof en doop zag hij een drievoudige betrekking. 1. Het geloof leidt naar de doop toe. 2. De reeds plaatsgevonden doop wordt benut om op te roepen tot de noodzaak van een vernieuwing van leven vanuit het geloof. 3. De doop als "verlichting", de doop schenkt het geloof.

"Met doop en geloof is de christen nooit klaar. Hij heeft doop en geloof nooit achter zich, maar ook altijd ook nog voor zich." "De mogelijkheid van de kinderdoop is theologisch gezien legitiem. Of deze ook zo ideaal is, is een andere vraag!", aldus de rk-spreker. De bijeenkomst werd 14 juni 2007 gehouden in het gebouw van de Evangelische Gemeenschap Roosendaal.

GELOVIGENDOOP

Predikant J.E. was de spreker van VPE-zijde. Hij gaf een genuanceerd overzicht. "Momenteel kan gezegd worden dat het merendeel van de Pinksterkerken, zoals ook de Amerikaanse, de gelovigendoop praktiseren door onderdompeling. Daarbij bevestigen enkele uitzonderingen de regel. Het is minder bekend dat de grootste pinksterdenominatie in Chili, de *Iglesia Metodista Pentecostal de Chile* de kinderdoop toepast. En in de *Pentecostal Holiness Church* is 'besprenkeling' officieel toegestaan." Deze verschillen binnen de Pinksterbeweging zijn niet nieuw, want "toen honderd jaar geleden de Pinksterbeweging internationaal opkwam, waren er zowel kinderdopende als geloofsdopende voorgangers."

HOEVEEL WATER

Niet alleen de pinkstergelovigen hebben voorkeur voor onderdompeling en problemen met besprenkeling (waarbij slecht enkele druppels water de dopeling raken), ook de RKK. Het katholieke doopritueel gebeurt door drievoudige overgieting met water of wordt "op de meest sprekende wijze voltrokken door drievoudige onderdompeling", aldus pastoor Janssens.

BEAMING VAN HET EVANGELIE

Ds. J.E., in het dagelijks leven werkzaam als geestelijk verzorger, heeft onlangs honderd gemeenten en voorgangers van de VPE over de doop aangeschreven, waar meer dan eenderde op reageerde. Met behulp van die gegevens belichte hij in Roosendaal de theologie van de pinkstergemeenten en evangeliegemeenten.

De doop wordt volgens J.E. vooral gezien "als een persoonlijke beaming van het evangelie. Het is een beslissend en zichtbaar moment met een verantwoordingsbewuste keuze om Jezus na te volgen."

J.E. is redelijk gewend om zowel in kinderdopende als geloofsdopende kerken voor te gaan. Hij heeft zich verdiept in de pastorale wetenschappen en bepleit goed na te denken over de aanvaarding van een gelovige, ook al is de geloofsweg van hem of haar misschien via een andere (doop)traditie gegaan. Tegelijk herkent hij de passie om getrouw te zijn aan het getuigenis van de heilige Schrift. "Er bestaat een lastige spanning tussen het pastorale en het exegetische geweten."

DOOP UITSTELLEN

Ook pastoor Janssens en andere aanwezige priesters kenden een lastige spanning in de pastorale praktijk waarin zij dikwijls de idee tegenkomt dat het doopsel er is om de geboorte te vieren. Als de doopouders geen blijk geven van enige gelovige motivatie bij hun vraag om hun kind te dopen, als er geen redelijk uitzicht is op een christelijke geloofsopvoeding, dan zouden ze het doopsel eigenlijk moeten uitstellen.

KERKVADERS

Opvallend in de lezing van ds. J.E. was dat hij veel citeerde uit de geschriften van de periode direct na het Nieuwe Testament: de Didachè, Justinus, Tertullianus e.a. "Justinus (ca. 100/114-165) leert een dopen ná het 'geloven in de waarheid', na een voorbereiding van bidden, vasten en om vergeving van zonde vragen, gekoppeld aan een belofte om naar de doop te zullen leven." "Tertullianus (ca. 160 - ca. 230) is het meest interessant. In zijn 'De Baptismo' schreef hij tegen het dopen van kinderen en tegen het lichtvaardig dopen. *Waar* iemand gedoopt wordt maakt niet uit. Meer of minder water maakt niet uit, al spreekt Tertullianus wel van 'onderdompelen'." Zo citeerde de VPE-predikant.

GEMEENSCHAPPELIJKE GRONDSLAG

"Het oecumenisch gesprek van de Katholieke Kerk met de Pinkstergemeenten zal zeker ook ten aanzien van de doop uiterst vruchtbaar kunnen zijn", zei pastoor Janssens. "Onze gemeenschappelijke grondslag is ons geloof in Jezus Christus als Heer en als Verlosser. Het is de heilige Geest die ons tot die belijdenis voert. Het zou goed zijn na te denken over wat de band van eenheid uitmaakt: de uniciteit van Jezus Christus of de erkenning van de doop!".

BISSCHOP

De twintig dialoogdeelnemers in Roosendaal kregen een hartelijke groet van bisschop Muskens, in wiens bisdom de bijeenkomst plaatsvond. Namens hem was de gedelegeerde voor oecumene van het bisdom Breda, pastoor A. Kamps, aanwezig. Namens de VPE zorgt de werkgroep *het gesprek met de kerken* steeds voor een afvaardiging naar deze dialoogbijeenkomsten die in Nederland sinds 1999 plaatsvinden. De katholieke delegatie heeft een minder officiële status en heeft vooral deelnemers vanuit de Katholieke Vereniging voor Oecumene en de Katholieke Charismatische Vernieuwing.

De tekst van beide lezingen: zie nrs. 0182 en 0183 op www.stucom.nl.

Dit is het officiële persbericht dat de organiseerde stuurgroep voor deze dialoog, in overleg met de sprekers, heeft vastgesteld en verstuurd op 19 juni 2007.

Meer over deze dialoog: zie de rubriek *Dialoog Rooms-katholieken - Pinkstergelovigen* op www.stucom.nl.

Dit is document 0184 op www.stucom.nl